

men som dog en Gang maa have en Afslutning og naa til Ende.

Den højtærede Minister klagede i Gaar, maaske ikke uden Føje, over, at den ærede Ordfører nærmest kun lod ham høre de formentlige Mangler ved Jærnbaneadministrationen, ved Forvaltningen af hele dette udstrakte Bøjen, men ikke ydede den Anerkendelse, der ganske vist kunde tilkomme Ministeren og i det hele Jærnbaneadministrationen for, hvad der er sket i de forløbne Aar. Det forekommer dog mig paa den anden Side, at den højtærede Minister kunde have nogen Grund til i den Retning at udtale sin Paaflønnelse over for Udvalgets og særlig Flertallets Arbejde, nemlig for det desværre i dette Ting temmelig enestaaende Resultat, at man er gaaet ind paa de i Lovforslaget foreslaaede Lønninger. Det plejer at være et af de vanskeligste Punkter at komme over her i Tinget, og da det er lykkes at komme over dette, vil man ogsaa kunne naa over de andre Differenspunkter, som endnu desværre i ikke saa ringe Omfang staa Flertallet og Mindretallet imellem. Endnu et Differenspunkt skal jeg berøre, nemlig Spørgsmaalet om, hvorvidt Løven bør nøjes med at angive, som Mindretallet foreslaar, de forskellige Lønningsklasser med yderligere Angivelse af, hvilken Slags Embeds- og Bestillingsmænd der henhøre til hver enkelt Klasse, eller man som Flertallet foreslaar, tillige skal fastslaa Antallet i Løven. Det forekommer mig i Grunden, at dette Spørgsmaal er af meget underordnet Betydning; thi det turde dog være klart, at det er ganske umuligt at fastslaa Antallet i en saadan Lov. Jeg kan derfor kun betragte en saadan Fastsettelse, som er sket i Flertallets Forslag som et Udtryk for, hvad der i dette Øjeblik anses for nødvendigt, men hvad der uafsladeligt maa suppleres i de kommende Aar og maa suppleres paa Finansloven. Om man altsaa i dette Øjeblik fastslaaar dette Tal her eller overlader Fastsettelsen til Finansloven, forekommer mig at være et Spørgsmaal af meget underordnet Betydning, og jeg kan ikke tro andet, end at dette Differenspunkt maa Flertallet og Mindretallet kunne komme over.

Endnu skal jeg tillade mig nogle Bemærkninger om et Par almindelige Spørgsmaal, som have været mere eller mindre stærkt fremme under de foregaaende Forhandlinger. Det ene er Spørgsmaalet om Fribilletter til Jærnbanen. Jeg tror, den ærede Formand for Udvalget (Berntsen) gif meget for vidt i Gaar i sin Kritik af det Omfang, hvori Fribilletter udgives, for saa vidt han særlig opholdt sig over, at forstel-

lige Samfund med humane Formaal have opnaaet at faa saadanne Fribilletter. Det forekommer mig at være en human Foranstaltning, som man bør anerkende. Derimod kan jeg snarere slutte mig til den ærede Ordførers Udtalelser om, at det ser noget besynderligt ud, at man, naar man har strakt Uddelingen af Frikort og Fribilletter saa langt, som det efter de foreliggende Oplysninger er Tilfældet, da ikke har ment ogsaa at burde give Rigsdagens Medlemmer Frikort. Det forekommer mig, at den Maade, hvorpaa Rigsdagens Medlemmer nu have Fribilletter, nærmest kun viser Styggesiderne ved denne Foranstaltning, idet det nærmest viser sig i Vanfærligheden ved at faa Udvælgsmøder afholdt og stundom viser sig i ret tomme Bænke her i Salen paa Grund af de hyppige Rejser under Samlingerne. Jeg for mit Vedkommende vilde anse det for mere fremmende for Rigsdagens Arbejde, om man gav Rigsdagens Medlemmer Frikort mellem Samlingerne, end at man giver dem Frikort under Samlingerne. Men det, hvort jeg nærmest vilde udtale min Tilslutning til den ærede Ordfører, var den Formening, at naar man ikke finder det rigtigt at give Rigsdagens Medlemmer Fribilletter, hvad jeg for mit Vedkommende vilde finde rigtigt, synes det unægteligt, at man paa forskellige Omraader har strakt sig alt for vidt i Uddelingen af saadanne Frikort, og saa turde der være Grund til en passende Reduktion.

Jeg skal endnu gøre nogle almindelige Bemærkninger om det Spørgsmaal, som særlig er rejst af Ordføreren om Statsbanernes økonomiske Resultater. I adskilligt kan jeg henholde mig til, hvad der fremkom fra den sidste ærede Taler (Naberg), ganske enig med ham er jeg dog ikke. Naar den ærede Ordfører synes tilbøjelig til at mene, at Statsbanedriften i det hele taget giver og særlig heri Landet har vist sig at give et mindre gunstigt økonomisk Resultat, end Privatdrift vilde give, og derfor synes tilbøjelig til at mene, at det er uheldigt, naar Staten er kommen til i saa stort Omfang, som sket er, at drive Banerne, maa jeg først minde om, hvorledes Sagen laa for, da man i 1880 bestemte sig til at købe de sjællandske Baner. Thi Ordningen var jo den Gang saaledes, at Staten i den ene Hoveddel af Landet drev Banerne, saaledes at denne Hoveddels Beboere i det hele fik Væmpelser og gunstigere Vilkaar i flere Retninger, at Staten i denne Landsdel paatog sig at bygge saadanne Banestrekninger, der sket ikke tegnede til at kunne forrente sig, medens den anden Del af Landet, Sjælland, var